

EGRI ÉPÍTÉSZ IRODA KFT.

3300 Eger, Dobó utca 18.

Tel.: 36/511-570 **Fax:** 36/411-890

Heves Megyei Bíróság mint Cégbíróság

Cg. 10-09-021606

E-mail: egriepir@enternet.hu

H E R É D

TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVE

AZ ALÁTÁMASZTÓ MUNKARÉSZEK LEÍRÁSA

E g e r, 2004. december hó

BEVEZETÉS

Heréd Község Önkormányzata megbízásából készítjük a község település-rendezési tervét.

A község általános rendezési terve 1982-ben készült. Az azóta végbement társadalmi, gazdasági változások, az új törvények és a település tervszerű fejlesztése szükségessé teszik a településrendezési terv elkészítését.

Az önkormányzatról szóló 1991. évi XX. törvény 8. § (1) bekezdése alapján „a települési önkormányzat feladata a helyi közszolgáltatások körében különösen: a településfejlesztés, a településrendezés, az épített és természeti környezet védelme...”

A településrendezés célja a település területfelhasználásának és infrastruktúra-hálózatának kialakítása, az építés helyi rendjének szabályozása, a környezet természeti, táji és épített értékeinek fejlesztése és védelme.

A településszerkezeti terv, a szabályozási terv és a helyi építési szabályzat a település teljes igazgatási területére készül.

ELŐZMÉNYEK

A településsel kapcsolatos korábbi előkészítő és tervező munkák:

1. Hatvan - Boldog - Heréd - Nagykökényes - Lőrinci - Zagyvaszántó településcsoport általános rendezési terve, Városépítési koncepció, VÁTI 1980.
2. Hatvan településcsoport ÁRT, Heréd község szabályozási terve, VÁTI 1982.

Heves megyére és a kistérségre készült koncepciók, tervek:

1. Heves megye közlekedésfejlesztési koncepciója (UVATERV, 1996.)
2. Heves megye környezetvédelmi koncepciója és programja (KTTK Budapest, 1997.)
3. Heves megye területfejlesztési koncepciója (Heves Megyei Vállalkozási és Területfejlesztési Alapítvány, Heves Megyei önkormányzati Hivatal Területfejlesztési Iroda, 1997.)
4. Hatvan Körzete Kistérségi Fejlesztési Társulás Komplex Fejlesztési programja, Keviterv, Eger, 1997.
5. Heves megye területfejlesztésének középtávú stratégiai programja - összefoglaló kötet (Heves Megyei Vállalkozási és Területfejlesztési Alapítvány, 1998. május)
6. Heves megyei Területrendezési Terve - Program egyeztetési anyaga, 2001., Régió Kft. Miskolc
7. Heves megye területrendezési terve, egyeztetési anyag, 2003. Régió Kft. Miskolc,
8. 2003. XXVI. tv. Az országos területrendezési tervről
9. Heves megye Fejlesztési terve (vitaanyag), 2003-2012. Heves Megyei Vállalkozói Központ, 2003.

10. Nemzeti Fejlesztési Terv

11. Heves megye agrárstruktúra és vidékfejlesztési stratégiai programja, GATE Gyöngyösi Főiskolai kar, 1999.

12. Hatvan körzete Kistérségi Fejlesztési Társulás Komplex Ökológiai Programja, 1999.

13. A megye műemléki értékeinek programja, 2001.

Alaptérképek

- A településrendezési tervhez felhasznált térkép a Heves Megyei Földhivataltól beszerzett 1: 10000 méretarányú külterületi és 1: 2000 méretarányú belterületi alaptérképekről készült.
- Az 1: 10000 méretarányú EOTR domborzati térkép segítette munkánkat.

A tervet megalapozó vizsgálati anyag összeállításánál figyelembe vett adatok forrásai:

1. A Központi Statisztikai Hivatal népszámlálási adataiból Heves megye adatai
2. Heréd község földkönyve 2001.
3. A Heves Megyei Földhivatal telekkönyvi adatai
4. Helyi foglalkoztatók adatközlései
5. Interjúk
6. Heves Megye Műemlékei című könyv
7. Országos Műemléki Jegyzék - Heves megye műemlékei
8. Dobó István Vármúzeum - régészet
9. Heréd község története, Viczián Mihály, 2003.
10. Heréd község monográfiája

A rendezési tervhez készült vizsgálatok:

- Helytörténet, örökségvédelem
- Régészeti állapotvizsgálat
- Néesség, humán erőforrás
- Településszerkezet
- Területfelhasználás
- Tulajdonviszonyok
- Lakóépületek
- Intézmények és községi létesítmények
- Gazdasági területek, üzemi létesítmények
- Közlekedés
- Közművek
- Zöldfelületi rendszer, tájhasználat, környezetvédelem, környezeti állapot.

A településszerkezeti terv a vizsgálatok értékelése alapján, a község fejlesztési koncepciójának figyelembevételével készült.

A TELEPÜLÉS TÖRTÉNETÉBŐL

Heréd határában kelta karperec került elő.

Első okleveles említése 1281-ben Hereyd névalakban történt.

A XVI. század közepén török hódoltsági terület lett.

1627-ben Kamuti Balázs a Herédi-jogon örökölt falut eladta Herédi Dorottya fiának, Hoczmány Mihálynak, aki a következő évben Náprágyi Albertre ruházta át. A század végén Lipót király az Osztrólczyaknak adományozta.

1712-ben Osztrólczy Zsuzsanna, férjezett Szirmay Ferencné a Baratnaki családnak adta el. 1740-től a Podmaniczky család állandó birtokosa lett a falunak. Mellettük 1770-ben a Majtényi és Blaskovich családok is szereztek bizonyos részbirtokokat. Lakóinak száma 1786-ban 771 fő volt.

A község 1767-ből származó pecsétjén ekevas látható csigavonalakkal.

A TELEPÜLÉS SZEREPE

Heréd Heves megye nyugati határán fekvő község. A megyeszékhely Egertől 80 km-re található. Két város szomszédságában él. Hatvan 7 km-re, Lőrinci 4 km-re van.

Heréd 1950-ig Nógrád megyéhez, a Sziráki járáshoz tartozott. Ekkor önálló tanácsú község lett a Hatvani járásban.

1969-ben, a Hatvani járás megszűnésével Hatvan városkörnyék községe. 1977-től Heréd Községi Közös Tanács néven és székhellyel, társközség Nagykökényessel. 1990 óta önálló önkormányzata van.

Jelenleg Hatvan kistérségéhez tartozik.

Az önkormányzat helyben biztosítja lakosai számára az alapfokú ellátást. A magasabb szintű szolgáltatást Hatvanban veszik igénybe a lakosok.

IGAZGATÁSI ÉS BELTERÜLET

Heréd község igazgatási területe 1396 hektár. Észak-dél irányú kiterjedése közel 5 km, kelet-nyugati irányban 5,2 km.

A község észak-északnyugaton Nagykökényes, északkelet-keleten Lőrinci, délen Hatvan, nyugaton a Pest megyei Verseg igazgatási területével határos.

Az igazgatási terület módosítását nem tervezzük.

A közigazgatási terület déli határa a Nógrádi (Vanyarc, máshol Szarkás) patak. A területen északnyugat-dél irányban folyik át a Bér vagy Heréd patak. Az enyhén délkeletre lejtő kissé hullámos felszínű vidék legmagasabb pontja 145 mBf, a legmélyebben fekvő területek 120 mBf körül vannak.

A határ keleten túlnyúlva a 21. számú úton, a Hatvan-Salgótarjáni vasútvonalig terjed.

Heréd belterületének nagyobb része a két patak közötti területen helyezkedik el. Kisebb része átnyúlik a Bér patakon, Lőrinci irányába.

A belterület nagysága 153 hektár.

NÉPESSÉG

1. A népesség számának alakulása

Heréd lélekszáma 1870-1960-ig közel kétszeresére emelkedve elérte a 2500 főt. Azóta a népesség csökkenő.

Év	1870	1880	1890	1900	1910	1920	1930	1941	1949
jelenlévő	1320	1208	1520	1811	1897	2002	2185	2112	2232

év	1960	1970	1980	1990	2001
jelenlévő	2307	2246	-	-	-
állandó	2458	2298	2208	2154	2056
lakó	2500	2186	2166	2073	2052

1960 és 1970 között, amikor a lakónépesség száma legnagyobb mértékben csökkent, a fogyást az elköltözések nagy száma okozta.

1970 és 1980 között a születések száma még magasabb volt a halálozásnál, de az elköltözések miatt 20 fővel csökkent a lakónépesség száma.

1980 és 1990 között a természetes fogyás és a negatív vándorlási különbözet miatt csökkent a lélekszám.

1990 és 2001 között kevesebben születtek és többen haltak meg, mint az előző évtizedekben, de a beköltözések miatt mindössze 21 fővel csökkent a népesség.

időszak	1970-1979	1980-1989	1990-2001
élve születés	316	245	207
halálozás	255	308	394
természetes szaporodás, illetve fogyás	61	-63	-187
vándorlási különbözet	-81	-30	166

A népesség kor szerinti megoszlását a 2001. évi népszámlálási adatok alapján vizsgáltuk. A korösszetétel a megyei átlaghoz hasonló értéket mutat. A gyermekek aránya kissé alacsonyabb, a felnőttek aránya kissé magasabb a megyei átlagnál.

A népesség korcsoport és nemek szerint 2001-ben:

kor	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44
férfi	46	58	74	57	75	70	69	61	75
nő	44	51	56	58	70	61	63	63	73
összesen	90	109	130	115	145	131	132	124	148

kor	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-x
férfi	84	72	61	52	46	39	28	6	8
nő	73	87	84	64	78	53	51	15	27
összesen	157	159	145	116	124	92	79	21	35

A 100 felnőtt korúra jutó gyermekek és idősek száma 63 fő, amely azonos a megyei átlaggal. 50 év felett a nők száma magasabb a férfiakénál. 2001-ben összesen 981 férfi és 1071 nő lakott Heréden.

2. A családviszonyok jellemzői

Heréd 2052 lakosából 1739 fő élt családban a 2001. évi népszámláláskor. A családok száma 592 volt. 100 családra 294 családtag jut.

A 15 évesnél idősebb népesség családi állapot és nemek szerint:

	nőtlen, hajadon	házas	özvegy	elvált	összesen
férfi	229	496	28	50	803
nő	143	501	214	62	920

A házas nők az élve született gyermekek száma szerint:

gyermek	0	1	2	3	4-x	össz.
nő	21	124	252	77	27	501

100 nőre jutó élve született gyermek: 195 fő. Heves megyében ez az érték 185 fő, a megye községeiben 192 fő.

Házaspárból álló család (élettársi kapcsolatokkal együtt): 523

gyermek	0	1	2	3	4-x	összesen
háaspár	207	148	130	29	9	523

Egy szülő + gyermekből álló család: 69

gyermek	1	2	3-x	összesen
család	48	20	1	69

15 évesnél fiatalabb gyermekkel élő családok száma:

gyermekszám	0	1	2	3	4-x
család	388	105	82	13	4

15 évesnél fiatalabb gyermekek száma: 326

15 évesnél fiatalabb gyermek az összes gyermek százalékában: 52,2%

100 családra jutó összes gyermek: 105

100 családra jutó összes 15 évesnél fiatalabb gyermek: 55

Gyermekekkel élő család összesen: 385

Gyermek nélküli család: 207

Gyermekekkel élő családok az összes család százalékában: 65%

Az 1990. évi népszámlálási adatokkal összehasonlítva nőtt a gyermekkel élő családok aránya és a 100 családra jutó gyermekek száma is. A 100 családra jutó 15 évnél fiatalabb gyermekek száma azonban csökkent.

3. Háztartások

Heréden 755 háztartás van. 100 háztartásra 272 fő jut. Heves megyében ez az érték 256 fő, a megye községeinek átlaga 260 fő.

A háztartások a háztartástagok száma szerint:

személyek	1	2	3	4	5	6	7	8-x
háztartás (db)	175	201	159	138	54	21	6	1

A háztartások a gazdasági aktivitás szerint:

aktív kereső	1	2	3	4-x	csak inaktív van
háztartás (db)	207	149	42	16	297

100 háztartásra jutó foglalkoztatottak: 92 fő

100 aktív keresőre jutó munkanélküli, inaktív kereső és eltartott: 195 fő, alacsonyabb a községek átlagánál és majdnem azonos a megyei átlaggal.

A háztartások a háztartásösszetétel szerint:

Családháztartás összesen:	559
egy családból álló háztartás:	526
két családból álló háztartás:	33
három vagy több családból álló háztartás:	-
Nem családháztartás összesen:	196
egyszemélyes háztartás:	175
egyéb összetételű háztartás:	21
Családháztartás az összes háztartás százalékában:	74,0%

Az 1990. évi népszámlálás adataival összehasonlítva megállapíthatjuk, hogy a család-háztartások száma csökkent. Növekedett, a nem családháztartások száma. Végeredményben a családháztartások aránya az összes háztartáshoz viszonyítva 78,1%-ról 74,0%-ra csökkent.

4. A népesség mint humán erőforrás

A 2001. évi népszámláláskor készült részletes felmérés a **népesség iskolai végzettségéről**. Heréden a 7 éves és idősebb népesség legmagasabb iskolai végzettség és nemek szerinti megoszlása a következő:

	férfi	nő	összesen
0 osztály	12	10	22
1-7. osztály	170	287	457
8. osztály	256	328	584
középiskola érettségi nélkül	360	186	546
középiskola érettségivel	89	159	248
egyetem, főiskola okl. nélkül	6	8	14
egyetem, főiskola oklevéllel	23	29	52

A népesség foglalkozási szerkezete 2001-ben

A kereső és az eltartott népesség:

	férfi	nő	összesen
aktív kereső	379	316	695
inaktív kereső	297	488	785
eltartott	235	243	478
munkanélküli	70	24	94
	981	1071	2052

Az aktív keresők a népesség 33,87%-át teszik ki. Ez kedvezőbb a megye községeinek átlagánál.

A foglalkoztatottak nemzetgazdasági ág és hely szerint:

gazdasági ág	Helyben dolgozók	Más településen dolgozók	összesen
ipar, építőipar	41	334	375
mezőgazdaság és erdőgazdaság	8	21	29
szolgáltatás	99	192	291
	148	547	695

A foglalkoztatottak korcsoport szerint:

kor	15-29	30-39	40-49	50-59	60-x
foglalkoztatott	195	185	204	104	7

A foglalkoztatottak foglalkozási főcsoport szerint

Foglalkozás	Foglalkoztatott
vezető értelmiségi	67
egyéb szellemi	99
szolgáltatási	101
mezőgazdasági	9
ipari, építőipari	380
egyéb	39

Heréden foglalkoztatottak (helyben lakók és más településről bejárók)

A helyben foglalkoztatottak korcsoport és nem szerint:

	15-29	30-49	50-x	férfi	nő	összesen
foglalkoztatott	40	109	41	80	110	190

A helyben foglalkoztatottak nemzetgazdasági ág szerint:

Gazdasági ág	Foglalkoztatott
ipar, építőipar	51
mező- és erdőgazdaság	13
szolgáltatás	126
összesen	190

A helyben foglalkoztatottak foglalkozási főcsoport szerint:

Foglalkozás	Foglalkoztatott
vezető értelmiségi	40
egyéb szellemi	25
szolgáltatási	59
mezőgazdasági	4
ipari, építőipari	48
egyéb	14

A község 100 háztartására 92 foglalkoztatott,
100 családra 108 aktív kereső és 80 eltartott,
100 foglalkoztatottra 160 inaktív kereső és eltartott jut.

2001-ben a Heréden foglalkoztatottak száma 190 fő volt, akik közül 148 helyi lakos, 42 más településről jár be. Az aktív keresők 78,7% más településen talált munkalehetőséget.

LAKÓÉPÜLETEK

A lakóépületek vizsgálata a Központi Statisztikai Hivatal 2001. évi népszámlálási adatainak felhasználásával és a helyszínelések alkalmával tapasztaltak alapján készült.

Lakóegység összesen:	762
Lakás együtt:	761
ebből lakott:	701
nem lakott:	60
üdülésre használt:	-
más célra használt:	-
Üdülő:	-

A helyszíni vizsgálat során 756 db lakást számoltunk.

1. A lakások építési év és tulajdonjelleget szerint

Lakások és lakott üdülők építési év szerint:

	2001	%
-1919	54	7,1
1920-1944	138	18,1
1945-1959	189	24,9
1960-1969	141	18,5
1970-1979	115	15,1
1980-1989	86	11,3
1990-2000	38	5,0
összesen:	761	100,00

Az avult épületben lévő lakások száma 15 db.

Tulajdoni jelleg szerint:

- személyi tulajdonú	750
- önkormányzati tulajdonú	4
- egyéb	7

Használati jogcím szerint:

- tulajdonosi	685
- bérleti, szolgálat	13
- egyéb	3

2. A lakások helyiségei, alapterülete

A helyiségek száma összesen:	3450
Ebből lakószoba:	1526
fél- és kishálószoba:	480
főzőhelyiség (konyha, főzőfülke):	835
fürdőszoba:	609
100 lakásra és lakott üdülőre jutó szobák száma:	264

100 lakott lakásra jutó lakók száma:	292
A lakások és a lakott üdülők 100 szobájára jutó lakók száma:	102
100 lakás és lakott üdülő közül fürdőszobás:	75

A lakások szobaszám szerint:

• egyszobás	59 db	7,7%
• kétszobás	296 db	38,9%
• háromszobás	295 db	38,8%
• négy vagy többszobás	111 db	14,6%

Alapterület szerint:

• 0 - 29 m ²	10 db
• 30 - 39 m ²	16 db
• 40 - 49 m ²	44 db
• 50 - 59 m ²	83 db
• 60 - 79 m ²	189 db
• 80 - 99 m ²	190 db
• 100 - x m ²	229 db

Egy lakásra jutó alapterület: 82 m²

3. A lakások közművesítettsége, komfortossága

Hálózati vízvezetékekkel ellátott lakás:	602	79,1%
Vízöblítéses WC-vel ellátott lakás:	550	72,3%
Közcsatornával ellátott lakás:	190	25,0%
Házi csatornával ellátott lakás:	425	55,8%
Hálózati gázzal ellátott lakás:	524	68,9%
Palackos gázzal ellátott lakás:	158	20,8%
Központi fűtéssel ellátott lakás:	285	37,4%
Összkomfortos lakás:	271	35,6%
Komfortos lakás:	249	32,7%
Félkomfortos lakás:	37	4,9%
Komfort nélküli lakás:	180	23,7%
Szükség- és egyéb lakás:	24	3,1%

4. Lakóépületek

Összes lakóház:	760 db
Emeletes lakóház:	1 db
Egylakásos:	760 db
Üdülőház:	- db
Külterületen:	- db

INTÉZMÉNYEK

Községháza - Polgármesteri Hivatal

Rákóczi u. 39.

hrs.: 13, telekterület: 3777 m²

Óvoda

Vörösmarty tér 1.

hrs.: 325/1, telekterület: 3786 m²

Az 1986-ban épült - eredetileg kétszoportos - óvodát később háromszoportosra bővítették. Jó műszaki állagú épületben, jól felszerelt intézményként működik, korszerű gázüzemű főzőkonyhával, új gázkazánnal üzemelő központi fűtéssel.

A beírt gyermekek száma 60 fő, az átlagos létszám 54 fő. Minden jelentkezőt fel tudnak venni.

Általános iskola

Iskola utca 4.

hrs.: 323, telekterület: 486 m² (épület)hrs.: 325/2, telekterület: 3.2233 m² (park) ebből kb. 2,3 hektár tartozik az iskolához

Az un. Brüll kastélyban működik. Az 1878-ban épült épületet többször átalakították, illetve bővítették. Az épülethez egy nagy park is tartozik. Két éve a vizesblokkokat újították fel, a tantermek felújítását szakaszosan végzik.

A 8 tantermes iskolában könyvtár, számítógépterem és melegítőkonyha is működik. Az ételt az óvoda főzőkonyhájából szállítják. A korszerű tornaterem 1993-ban épült.

A nyolc tanulószobában 171 diák tanul. Bár nem körzeti iskola, de vannak bejárók is (Erdőtarcsáról 18 fő). Egy napközis csoport működik 20 tanulóval, plusz 15 gyerek étkezik a menzán.

Az épületben a fűtés korszerűsítését és a nyílászárók cseréjét tervezik, valamint a tetőtérben kialakítandó nyelvi laboratóriumra nyújtottak be pályázatot.

Művelődési ház

Vörösmarty tér 1.

hrs.: 324, telekterület 717 m²

A művelődési ház 1970-ben épült, jelenleg felújításra szorul. A lapostetős épületre magastető ráépítését tervezik, a tetőtér funkcionális hasznosításával.

Az épületben egy közel 11000 kötetes önkormányzati könyvtár található. A 200 férőhelyes nagyteremben alkalmi rendezvényeket tartanak, a klubhelyiséget a kulturális csoportok és szakkörök használják, ezek közül jelentős a népdalkör, a klasszikus zenét játszó 7 tagú zenekar, az idegen nyelvek klubja. Az épületben egy kávéház is működik.

Felnőtt háziiorvosi rendelő

Iskola utca 2.

Nagykökényessel közösen egy körzetként működik. Minden munkanapon van rendelés. Az épület felújításra és bővítésre szorul.

Anya - és Gyermekevédelmi Tanácsadó

Iskola utca 2.

A felújított rendelőben helyben lakó, főállású védőnő dolgozik.

Fogászati rendelő

Arany János utca 27.

A fogorvos vállalkozóként dolgozik, naponta rendel. Nagykökényesről is ide járnak.

Gyógyszertár

Arany János utca 27.

A fogászati rendelővel közös épületben működik. Nyitvatartása az orvosi rendelőkhöz igazodik.

Posta

Arany János utca 1.

Napi nyitvatartással működik.

Hatvan és Vidéke Takarékszövetkezet

Rákóczi utca 41.

A Polgármesteri Hivatallal közös épületben működik.

Római katolikus templom

Kossuth utca

Evangélikus templom

Tabán utca

GAZDASÁGI TERÜLETEK

1. Heréd - Nagykökényes Mezőgazdasági Szövetkezet

Hrsz.: 017

A Vetőmag - üzem 1993 óta működik a külterületi telephelyen.

A végzett tevékenység: gabona vetőmag előállítása (tisztítás, csóvázás, zsákolás, fémzárolás, értékesítés), valamint gabonák és olajos növények tárolása, tisztítása és értékesítése. Ezen kívül műtrágyát és növényvédőszeret tárolnak és juttatnak ki a földekre.

Összesen 38 főt foglalkoztatnak. 1 fő Lőrinciből 3 fő Nagykökényesről jár be.

A közúton beszállított mennyiség 5000 tonna/év, és ugyanennyi a kiszállítás is. Az átlagos járműszám 1 tehergépkocsi/nap, de csúcsidőszakban 30 tehergépkocsi/nap, ebből 25 tonnás kamion 15 db/nap. A víz-, villany- és gázellátás biztosítva van. 400 m²-es épületbővítést terveznek, amely 15 fő új munkaerő foglalkoztatását eredményezi.

2. ABASHOES Kft.

Pusztai út 17.

Cipőfelsőrészek gyártását végzik divat - és munkavédelmi cipőkhöz. 1997 óta működik ezen a helyen. A kiszabott alkatrészeket összetűzik cipőipari tűzőgéppel.

Az állományi létszám 8 fő, egy műszakban dolgozó nők: 6 fő helyi lakos, ketten Nagykökényesről járnak be.

A szállított anyagmennyiség ~2000 kg/év beszállítás és ~2000 kg/év kiszállítás.
A szállítást 1,5 tonnás tehergépkocsi végzi.
A telek teljes közművesítéssel ellátott.
Fejlesztést nem terveznek.

3. **KESZEKO Bt.**

Köztársaság út 44.

Gépjárművek javítását, motor - felújítást, műszaki vizsgáztatást végeznek. 1999 óta működnek ezen a helyen.

Az állományi létszám 6 fő, ebből 2 nő (nem fizikai) és 4 férfi (fizikai) dolgozó. A 4 fő helyben lakik, 2 fő más településről jár be személygépkocsival.

A telephely átlagos forgalma 15 személygépkocsi/nap és 10-15 tehergépkocsi/nap, telken belül 200 m², telken kívül 100 m² parkoló áll rendelkezésre.

A telephely közművesített (víz, szennyvíz, villany, gáz). A fűradt olajat zárt tartályokban szállítják el.

Fejlesztést terveznek a szomszédos 081/42 hrsz-ú szántóterület belterületbe vonásával. A tevékenységet kertigépek és munkagépek javításával szeretnék bővíteni.

4. **Samu Alfonz, pékmester**

Hatvani u. 9.

1971 óta végzik ezen a helyen a sütőipari termékek gyártását. A tulajdonos mellett két fő Heréden lakó alkalmazott dolgozik.

A szállítást naponta 1 tehergépkocsi végzi.

A teljes közművesítés megoldott. Fejlesztést nem terveznek.

5. **FETA-FA Kft.**

Rákóczi u. 164.

A Pusztai út és a József Attila u. közötti területen 2002 óta folyik a faipari termékek gyártása (nyílászárók, bútorok, kerítéselemek, kerti kiegészítők, stb.)

Jelenleg 2 fő dolgozik, de a fejlesztés során további 5-8 fő foglalkoztatása várható.

Tervezik a telephely környékének fásítását, parkosítását.

6. **Kapuszta Józsefné, vállalkozó**

Kökényesi út 5.

1993 óta végzi a szikvízgyártást és palackozást. Alkalmazottja nincs. A kiszállított mennyiség 80 tonna/év, a forgalom 1-2 tehergépkocsi/nap.

A hálózati vízfelhasználás 2 m³/nap.

A fejlesztést az épület bővítésével tervezik. Ezután a vízfelhasználás megduplázódik.

TÁJRENDEZÉS, KÖRNYEZETALAKÍTÁS

Országos Területrendezési Terv - OTrT

Az Országos Területrendezési Tervről szóló, 2003 július 1-én hatályba lépett 2003. évi XXVI. törvény (továbbiakban OTRT) országos övezeteket, területfelhasználási kategóriákat és közlekedési fő elemeket határozott meg. Az országos területfelhasználási kategóriák és az országos övezetek határait a megye területrendezési tervében kell pontosítani /4.§ (3), (4) bek.). Heves Megye Területrendezési Tervének jóváhagyása még nem történt meg, így a jóváhagyásig tartó átmeneti időszakban az országos területfelhasználási kategóriák és az országos övezetek határait, ezen belül az országos ökológiai hálózat határait is a településrendezési tervben lehet pontosítani, a települési terveknek lehet alkalmazni.

Az OTrT Herédre vonatkozó övezetei

Az OTRT térségi övezeti besorolása, illetve lehatárolása szerint a település keleti része a kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőségvédelmi területek övezetébe tartozik. Az országos ökológiai hálózat övezete nem érinti a település területét.

1. TELEPÜLÉSSZERKEZET, TÁJHASZNÁLAT

Jelenlegi adottságok

Heréd a megye nyugati szélén a Cserhátalján kialakult település. Az enyhén délkeletnek lejtő dombosság tengerszint feletti magassága 144 és 120 m között változik.

Éghajlata mérsékelt meleg, mérsékelt száraz. A csapadék évi összege 580-610 mm, az évi középhőmérséklet 9,5-10 °C, az évi napsütéses órák száma majd 1920. A széljárásban az ÉNy-i a leggyakoribb. A település természetes vizekben szegény. A falun a Bér (Heréd) patak halad át, a település másik vízfolyása, a Nógrádi (Vanyarci v. Szarkási) patak a déli közigazgatási határon húzódik. A talajvíz általában 5-6 m mélyen van, de a település egyes részein 0-2,0 m mélységben húzódik magas talajvízállást okozva. A talajvíz kémiai típusa kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos. A rétegvíz-készlet csekély.

A terület enyhe szeizmitású. Természetes növényzetének maradványai a löszpuszta-gyepek, lágyszárú fajai a homoki kikerics, a naprózsa, a kőhúr, a pilisi bükköny.

Kavicslelőhelye van, de ezt az ásványvagyonot a Bányakapitányság már nem tartja nyilván. A község közigazgatási területén bányatelek, illetve jóváhagyott műszaki tervvel rendelkező bánya nincs.

A település erdősültsége minimális (1,6 ha), szinte az 1 %-ot sem éri el. A termőföldterületek rendkívül jó minőségűek.

A korábbi vizsgálatok alapján a település talaja barnaföld, csernozjom barna erdőtalaj. A talajadottságok egyaránt kedvezőek a szőlő, a gyümölcs és a gabonafélék termesztése és a dinnyetermesztés számára.

A község területe a vadászat számára is jól hasznosítható. A „Jószerecsét” vadásztársaság 1995 óta működik a faluban.

A település alsóbbrendű utakon Hatvan felől, illetve a 21.sz útról lecsatlakozva Lőrinci felől közelíthető meg. Az M3-as autópályával közvetlen kapcsolata van.

A település Tsz-telepe (Újpuszta) a belterület DNy-i határához csatlakozik, a belterület útjain közelíthető meg. A telephely jelenleg csak részlegesen hasznosított, egyes épületek állaga kedvezőtlen.

A település épített környezetének értéke, illetve zöldfelületi értéke a jelenleg iskolaként hasznosított kastély kertje, illetve a kastélykerttől délre lévő közkert területe, ahol igen szép, kifejlett vadgesztenyefák (bokrétafa) állnak.

A település erdősültsége rendkívül alacsony, területén mindössze 1,6 hektár erdő (017 hrsz) található.

A község termőföld területei igen jó minőségűek, az egy hektárra eső átlag érték 30 AK felett van. A szántóföldek egy részén, mintegy 80-120 ha nagyságú területen évente sárga- és görögdinnye termesztést folytatnak, amelynek gondozása, a termény begyűjtése, kiszállítása rendezett mezőgazdasági úthálózatot, utakat kíván.

A település külterületének keleti részén több vízmű-kút is található, amelyek vízáadó rétege igényli a felszín alatti vizek vízminőség-védelem körébe tartozó intézkedéseinek megvalósítását.

Településszerkezeti-, tájrendezési javaslatok

Heréd község termőföld területei igen jó minőségűek. A terület átlag aranykorona értéke kimagaslóan jó, 30 AK/hektár felett van. A külterület jellemző területhasználata továbbra is a mezőgazdasági művelés marad. A szántóterületek jelentős részén, mintegy 80-120 hektáron sárga- és görögdinnye termesztést folytatnak. A település belterületéhez kapcsolódó mezőgazdasági major mint kereskedelmi-szolgáltató gazdasági terület – a szomszédos lakóterület környezeti normáinak figyelembe vételével - továbbra is hasznosítható a mezőgazdasági termesztést segítő-kiszolgáló telephelyként. Nagylétszámú állattartás a legalább 500 m védőtávolság hiánya miatt a telephelyen nem folytatható. A belterületen az állattartás az állattartási rendelet szabályozza.

Az erdőterületek, a mezővédő erdősávok területének bővítése kívánatos a szélrózsió elleni védelem, valamint a települési környezetet érő szélhatások ellen, a települési környezet komfortosabbá tétele érdekében a belterület határán. A településszerkezeti terv és a szabályozási terv több helyen javasol kötelező tájfasítást, amit építési engedély köteles változtatás esetén kell megvalósítani. A meglévő, üzemtervezett erdőket érintő változtatások az erdőről és az erdő védelméről szóló 1996. évi LIV. törvény (továbbiakban Etv.) előírásaival összhangban, az Állami Erdészeti Szolgálat Egri Igazgatóságával megegyezésben valósulhatnak meg.

A Bajcsy-Zsilinszky Endre utca DNy-i részén lévő volt Tsz-major telephelyét a településszerkezeti terv gazdasági területként jelöli. A gazdasági területekre vonatkozó környezeti határértékek - a lakóterületi szomszédság miatt - a lakóterületre vonatkozó

határértékekhez igazodók. A közvetlen szomszédság miatt a lakóterületi környezeti normák közül az üzemi eredetű zajterhelés lehet a legkritikusabb.

II. ZÖLDTERÜLETEK, ZÖLDFELÜLETI RENDSZER

Jelenlegi adottságok

A település belterületén a zöldfelületek hálózatát a lakókerteken kívül néhány, jelentősebb kiterjedésű zöldfelületű intézmény (kápolna a kálváriával), illetve intézmény jellegű létesítmény kertje (volt kastélypark – ált. isk.; művelődési ház), a település É-ÉK-i részén áthaladó Bér-patak medrét kísérő „zöldfolyosó”, a patakmedertől É-ra leszabályozott kanyarulat mint gyepes medrű holtág közcélú zöldterületi sávja, a kastélyparktól délre lévő közpark („gesztenyés kert”) adja.

A település belterületi úthálózatán, utcarendszerén nem jellemző az utcafásítás, az út menti zöldsávok kialakítása. Az utcák jelenlegi szabályozási szélessége erre azonban több helyen nem ad lehetőséget. Az utcafásítás hiányát egyes út-, illetve utcaszakaszokon részlegesen pótolja az előkertek fásítása, amely helyenként igen kedvezően hat az utcaképre. A településszerkezeti terv és a szabályozási terv mind a közterületeken mind a közterületek felé megnyíló előkertekben jelöli a településképi szempontból értékes faegyedeket.

Zöldfelületi fejlesztési javaslatok

A településközpontban az oktatási (ált. iskola – volt kastélyépület)- és kulturális intézmények körül lévő „történeti kastélypark” területét továbbra is közcélú zöldfelületként, az építészeti értékvédelem igényeit is kielégítő kertépítészeti kialakítású közparkként kell fenntartani, illetve rendezni. A kastélypark értékes növényállományának védelméről, a kastélypark rekonstrukciójáról – pályázati támogatási lehetőségek megkeresésével – gondoskodni kell.

A Bér-patak belterületi szakaszán a meder, illetve a lefűzött mederág környezetét, mint a település értékes zöldfelületi elemét, a természeti értékek, vizes, illetve víz közeli élőhelyek védelmét biztosítva kertépítészeti módszerekkel kell a távlatban fenntartani. A vízfolyás telke jellemzően a lakótelkekkel határos, közterületi sáv nem alakult ki a parton. A fenntartás, illetve a látogathatóság, használhatóság érdekében közhasználatú, járható területsávot kívánatos kialakítani.

A római katolikus templom környezete és a Rákóczi utca széles közterülete szintén a település értékes eleme a településszerkezetnek, ahol a közterület-alakítását és ezen belül a közterület színvonalas kertépítészeti kialakítását kiemelt településrendezési, településüzemeltetési feladatként kell a távlatban is kezelni.

Zöldterületek

A település belterületén zöldterületként meghatározott a „gesztenyés kert”, a római katolikus templom környezete és a Rákóczi utca széles közterületén lévő zöldterületi sávok, a Bér-patak medrét kísérő két zöldterületi sáv, valamint a Bér-patak belterületi szakaszán a meder, illetve a lefűzött mederág környezete.

Utcafásítás

A környezet minőségének és a településképeknek a javítása érdekében a távlatban, ütemezetten az utak, az utcák átépítéskor a közművek építéskor a felszíni vízelvezetés műveit, valamint

a többi szükséges közművet is olyan műszaki megoldással kell kialakítani, elhelyezni, hogy maradjon elegendő hely út menti zóldsávok kialakítására, illetve utcafásításra. A 10-12 m szabályozási szélességű utcákban már legalább egyoldali fásítás, a 12 m-nél szélesebb utcákban, megfelelően helytakarékos közműelhelyezés esetén, a kétoldali fásítás megvalósítása a célkitűzés. Az utcafásítást egy-egy útszakaszon egységesen kell megvalósítani. Rendezett, vonzó utcakép érdekében a fásítást egy adott útszakaszon egy fafajból, együtt „iskolázott” növényanyagból kell kialakítani.

Jelentős zöldfelületű különleges területek

A meglévő sportpálya jelentős zöldfelületű különleges-sportterülete a településnek. A sportpálya funkcionális és egyben területi bővítése már régóta tervezett fejlesztés, amit a településszerkezeti terv területfelhasználási javaslata is újra szerepeltet.

A jelenlegi temető területe megfelelő, szükség esetén a távlatban a terület északi irányban a külterület felé bővíthető. A temető új, távlati bővítési területe körül a távlatban védőterületet is biztosítani kell. A kegyeleti célok szolgálata érdekében néhány korosabb, előnevelt fa ültetése kívánatos a temető zöldfelületi rendezéséhez.

A kápolna és a kálvária környezetének igényes zöldfelületi fenntartásáról kertépítészeti módszerekkel továbbra is gondoskodni kell.

III. TÁJ- ÉS TERMÉSZETVÉDELEM

Jelenlegi adottságok

A település területén országos védelem alatt álló, illetve országos védelemre tervezett terület nincs.

A községhatárban található Bér (Heréd)-patak és szűkebb környezete a Nemzeti Ökológiai Hálózat részeként ökológiai folyosót képeznek. A patakmeder és a parti sáv olyan természeti értékekben, élőhelyekben gazdag területsáv, ahol a természetes állapot megszűnésével járó, azt veszélyeztető beavatkozások - területhasználat, építés, rendezés – nem kívánatos. (Az ökológiai folyosó természeti értékeinek védelme érdekében a patakok telekhatárától mért 50-50 m széles sávban az építést és a területhasználat-változást javasolt mellőzni.)

Az érzékeny természeti területeket (ESA/ÉTT), illetve a különleges madárvédelmi területeket (SPA) a Nemzeti Park Igazgatóságának munkatársai Heréd területén még nem mérték fel.

A település védelemre érdemes értékei, területei:

a felszíni vízfolyások medrei, a medreket kísérő fás-gyepes parti sávok (Bér-patak, vagy más néven Heréd-patak)

a belterület szabályozási tervlapján településképi szempontból értékes faegyedként jelölt fák, kiemelve a közkert kifejtett vadgesztenyefáit

a volt kastély parkja.

Értékvédelmi javaslatok

A Bér-patak medre rendezetlen, a medret kísérő vízi-, vízparti növényzet, a vizes élőhelyek láncolata természet közeli állapotokat mutat. A patakmeder tehát természeti értéket jelent, ezért a mederrendezést a természeti értékek, illetve a településkép védelmét biztosító, az értékes vízi élőhelyeket megkímélő mérnökbiológiai módszerekkel szabad végrehajtani.

A védelemre érdemes értékek közül az alábbi néhány a helyi védetté nyilvánító rendelettel történő védelmet is megkívánja:

a volt kastély parkja

a „gesztenyés kert” az értékes bokrétafa (vadgesztenye fák) dendrológiai és a kert településképi jelentősége, értéke miatt

a művi értékvédelemhez kapcsolatosan:

a kápolna és a kálvária létesítményének a kertje és

a rk. templom környezetében lévő zöldfelületek .

IV. KÖRNYEZETVÉDELEM

Levegőtisztaság-védelem

Jelenlegi adottságok

A levegő védelmével kapcsolatos egyes szabályokról szóló 21/2001. (II.14.) Korm. rendelet és a légszennyezettségi határértékekről, valamint a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 14/2001.(V.9.) KöM-EüM-FVM együttes rendelet értelmében az ország egyes területeit az adottságaiktól függően más-más légszennyezettségi zónába sorolják. A tervezési terület a Visonta környéki zónába tartozik. A légszennyező anyagok kibocsátásának környezeti határértékeit a zónáknak megfelelően önálló rendelet határozza meg.

A vezetékes gázellátás a településben megoldott. A település hőenergia-ellátásában egyre növekvő szerephez jut azóta is a gázellátás. A háztartások gázfűtéses hőellátásának és az intézmények, valamint a gazdasági létesítmények gázalapú energiafelhasználásának elterjedése az emitált légszennyezőanyag összetételét kedvezően változtatja meg. A kibocsátott szilárd légszennyezők, valamint a CO₂ mértéke nagy mértékben csökken, míg a kibocsátott nitrogén-oxidok mértéke kismértékben növekszik.

A belterületi utcák többsége burkolt. A kismértékű átmenő forgalomból, illetve a helyi forgalomból eredő légszennyező hatás nem befolyásolja zavaró mértékben a levegőminőséget.

Javaslatok

A környezeti levegő minőségének javítása többféle módon lehetséges. Csökkenteni kell a levegőbe kerülő légszennyező anyagok mennyiségét, illetve lokalizálni kell a szennyeződést. A település területén nincs olyan légszennyező forrás, amely a kibocsátásával zavaró mértékben terhelné a környezetet. A levegőtisztaság védelme érdekében ezért a „környezet jó karban tartása” is elegendő. A pontszerű kibocsátások csökkentése mellett törekedni kell a diffúz légszennyezések, a szélrózsió, a felporzás megakadályozására. A levegőbe kerülő szennyező anyagok csökkentése mellett a környezeti levegő minősége, „kondíciója” a

növényzettel fedett területek növelésével, fásítással javítható. Az utcafásítási javaslat megvalósítása többek között ezért volna kívánatos.

A felszíni- és a felszín alatti vizek védelme

Jelenlegi adottságok

A felszín alatti vizek minőségét érintő tevékenységekkel összefüggő egyes feladatokról szóló 219/2004. (VI. 21.) Korm. rendelet előírásainak megfelelően a terület „A” Fokozottan érzékeny területek közé tartozik, ahol a besorolásnak megfelelő szennyezettségi határértékek betartásáról gondoskodni kell. Heréd K-DK-i része az OTrT övezeti besorolása szerint ennek megfelelően a kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőségvédelmi területek övezetébe tartozik. A területhasználatot csak ennek megfelelően lehet megengedni, illetve folytatni.

A Magyar Geológiai Szolgálat adatközlése szerint település építésföldtani és vízföldtani adatai és értékelése alapján a község egy részén a talajvíz szintje a felszín alatt 0-2 m mélységben helyezkedik el, ami magas talajvíz állásra figyelmeztet.

A település belterületének ivóvízellátása megoldott. Az utóbbi években több ütemben megvalósult a község szennyvíztisztító telepe és kiépült a teljes csatornahálózata. A lakások rákötése azonban még ma is csak részleges, így a környezet védelme miatt a rákötést segíteni, szorgalmazni kell.

A település szennyvíztisztító telepe a község igazgatási területén kívül, a 2111 sz. Verseg-Hatvani összekötő út mellett, a patakon átvezető híd közelében helyezkedik el. A szennyvíztisztító kapacitása a távlati igényeknek megfelel. A viszonylag kis költséggel kialakítható és kis költséggel üzemeltethető földmedencés szennyvíztisztítóból kikerülő szennyvíz minősége az elvártnál sok esetben kedvezőtlenebb lehet, amire fokozott figyelmet kell fordítani a befogadó vízminőség-védelme miatt. A szennyvíztisztító mű befogadója egy Ny-K-i irányú árok (Nógrádi-patak) kapcsolattal a Bér-patak.

A településen a szennyvízhálózatra még nem csatlakozott ingatlanok, lakások, üzemi létesítmények szennyvizei egyedi ülepítő-szikasztóba kerültek. Az elszikkasztott szennyvíz a talaj, a felszíni- és a felszín alatti vizek minőségét is veszélyeztette. A szennyvízcsatornahálózat kiépítése óta a keletkezett szennyvizeket vagy a csatornahálózaton keresztül elvezethetik a tisztítóműre, vagy szabály szerint zárt aknában kell gyűjteni és szippantással az engedélyezett ürítő-helyre kell juttatni. A keletkező szennyvizek egy része a talajt és a felszín alatti vizeket szennyezve feltehetően ma is elszikkad.

Javaslatok

A Bér-patak mederrendezését az értékes vizes élőhelyeket megkímélő mérnökbiológiai módszerekkel szabad megvalósítani. A meder teljes burkolásától tartózkodni kell. A meder részleges burkolása az egyes mederszakaszokon lehetőséget ad a településkép szempontjából is vonzó vízparti-vízi növényzet megmaradására. A patakmeder a belterületen jellemzően a kertvégeken halad, így a víz szerepe a településképben, a lakókörnyezet minőségének javításában kevésbé érvényesül. A mederszakasz rendezését az élőhely-védelemmel összhangba hozott műszaki-mérnökbiológiai tervek alapján, kertépítész szakember bevonásával kívánatos megvalósítani.

A patak rendezésének részeként el kell érni, hogy az élő vízfolyásba csak a megengedett minőségű vizek kerülhessenek. A szennyezéssel veszélyeztető felszíni vízbevezetések előtt

hordalékfogókat kell kialakítani. Tisztítatlan, illetve nem megfelelő minőségben tisztított szennyvíz a felszíni vizekbe nem kerülhet.

A felszín alatti víz és a földtani közeg minőségi védelméhez szükséges határértékeket a 10/2000. (VI.2.) KöM-EüM-FVM-KHVM együttes rendeletben határozták meg.

A keletkező szennyvizek környezetkímélő ártalmatlanítása, a szennyvíz-csatornahálózat és a rákötések kiépítése, valamint a korrekt felszíni vízelvezetés megoldása alapvető közműfejlesztési és egyben környezetvédelmi feladat a település számára. A környezetvédelmi érdekű fejlesztésekhez minden lehetséges támogatási forrást kívánatos megpályázni. A Heréd és Nagykökényes közös földmedres szennyvíztisztítót a tisztított szennyvíz kedvezőtlen vízminőségének állandósulása esetén - a környezeti- és a műszaki, valamint az anyagi feltételek figyelembe vételével – korszerűsíteni kell, illetve új, a környezetvédelmi követelményeknek megfelelő technológiára kell váltani.

A tervezett létesítményeket csak teljes közműellátás, környezetvédelmi szempontból hangsúlyozva a csatornarakötés és a felszíni vízelvezető rendszer szükséges elemeinek kiépítése mellett lehet megvalósítani. A szennyezett víz talajba, vagy felszíni vízbe kerülését minden lehetséges műszaki eszközzel meg kell akadályozni.

Talajvédelem

Jelenlegi adottságok

A síkvidéki domborzati adottságok és a terület jellemzően mezőgazdasági használati módja miatt a felszíni víz okozta erózióveszéllyel nem kell számolni. A mezővédő erdősávok, illetve erdőterületek hiánya miatt azonban a területen szél okozta eróziós károk jelentkezhetnek, amennyiben a talaj fedetlen.

Heréd község termőföld területei igen jó minőségűek. A külterület mezőgazdasági művelése továbbra is jellemző marad. A termőföld, illetve a talaj védelme érdekében javasolt a külterületi úthálózat tervben jelölt elemeit térszerkezeti jelentőségű külterületi útként kezelni és ezen utak mellett mezővédő tájfasítást kialakítani.

A település felszíni vízelvezetése a beépített területen többé-kevésbé kialakított, működő rendszer. A Bér-patak mint befogadó medre a mederben lévő növényzet miatt a felszíni vizek levezetését lassítja, a természet közeli állapot viszont környezeti értéknek tekintendő. A patak természetes arculatát úgy kell megőrizni, hogy a felszíni vízelvezetés egyben biztonságos legyen. A két cél összhangját meg kell teremteni.

A csatornahálózat kiépítettségi szintje teljes körű a belterületen, de a rákötési % alacsony. A talajban elszivárogtatott tisztítatlan szennyvizek nem csak a felszín alatti vizeket, hanem a közvetítő talajrétegeket is szennyezik.

Javaslatok

A belterület lakóterülete bővül a külterületen a 2111. sz út mentén. A zöldmezős ingatlanfejlesztésként megvalósuló lakóterület bővítés csak a humuszos termőréteg megmentésével valósítható meg.

Rekultivációs rendezés szükséges a felhagyott bányaterületen. A magas földmunka-költségek miatt a tereprendezést alapvetően a balesetvédelem és a fásítás feltételeinek alárendelve

kellene elvégezni. A rekultivációs cél az erdősítés érdekében történő területelőkészítő tereprendezés.

Zaj- és rezgésvédelem

Jelenlegi adottságok

A település környezetvédelmi feladatai közül a zajvédelem szempontjából irányadónak a módosított 12/1983. (V.12.) MT rendelet 4. § (1) bekezdésében foglaltakat kell tekinteni. A zaj- és rezgésvédelem rendezéssel és építéssel kapcsolatos előírásait a zaj- és rezgésvédelemről szóló 8/2002. (III. 22.) KöM-EüM együttes rendelet szabályozza. A rendelet szerint a zajvédelmi területi besorolás a jellemző területhasználat függvénye.

Üzemi eredetű zajterhelésre tett lakossági panasz a település területén nem volt.

Javaslatok

Az üzemi eredetű zaj- és rezgésterhelés ellen védendő laza beépítésű falusias lakóterületek és vegyes területek megengedett zajterhelési határértékei a vonatkozó jogszabály szerint 50/40 dB nappal/éjjel értékek. A lakó- és középületek helyiségeiben megengedett egyenértékű A-hangnyomásszinteket a 8/2002. (III. 22.) KöM-EüM együttes rendelet 4. számú melléklete tartalmazza. Az üzemi tevékenységet folytató létesítmények környezetében a lakóterület irányában ezen határértékeknek kell teljesülnie.

A közúti közlekedésből, elsősorban az országos közutak települési átkelő szakaszainak átmenő forgalmából eredő közúti zajterhelés a forgalom kismértékű növekedéseivel együtt szintén kismértékben növekedni fog. A közlekedési eredetű zaj- és rezgésterhelés ellen védendő laza beépítésű falusias lakóterületek és vegyes területek megengedett zajterhelési határértékei a vonatkozó jogszabály szerint, átmenő forgalom nélküli kiszolgáló út mellett 55/45 dB nappal/éjjel értékek, gyűjtőút, bekötőút, az országos közutak mellett 60/50, a környezetvédelmi hatóság eseti engedélyével 65/55 dB nappal/éjjel értékek. A 21. sz főút mellett lényegesen nagyobb a zajterhelés, de az út távol van a beépített területektől, így a közlekedésből eredő zaj- és rezgésterhelés védendő területhasználatot, létesítményt nem érint. A 2133. sz. Lőrinci út, a 2111. sz. Hatvani út belterületi átkelő szakasza menti beépítéseknél esetleg az országos jogszabályban rögzített 65/55 dB nappal/éjjel határértékek feletti zajterhelésre is lehet számítani. Az új építések esetén az út menti védelmet igénylő létesítmények, épületek, épületen belüli védendő belső helyiségek zajvédelmét szükség esetén passzív zajvédelemmel – pl. zajgátló nyílászárók, épületszerkezetek alkalmazása – kell biztosítani. (Ez utóbbi esetben, kialakult beépítést tekintve, az előkert mérete a zajvédelem érdekében sem növelhető korlátlanul.)

A gazdasági területek lakóterületi szomszédsága (Bajcsy-Zsilinszky E. utca, Köztársaság utca) és a lakóutcákon keresztül történő feltárása megkívánja, hogy csak olyan gazdasági tevékenység folyjék ezeken a telephelyeken, amelyek jelentős forgalmat nem vonzanak és a telephelyen belüli, kültéri tevékenység (pl. anyagmozgatás, gépjárművek mozgása) zavaró mértékű zajkibocsátás nélkül történhet. Jelentősebb gazdasági forgalomnövekedést jelentő változtatás esetén gondoskodni kell a lakóutcai feltárást mentesítő újabb feltárási lehetőségről.

Hulladékgazdálkodás

Jelenlegi adottságok

A szilárd települési hulladékot szervezett szemétszállítás keretei között, heti egyszeri alkalommal gyűjti és szállítja el a BDT (Hatvan) Környezetvédelmi Bt.

Javaslatok

A távlatban az országos, illetve az arra épülő megyei hulladékgazdálkodási koncepció célkitűzéseinek megfelelően törekedni kell a lerakással ártalmatlanítható hulladék mennyiségének a csökkentésére, ennek szellemében a szelektív hulladékgyűjtés helyben szükséges feltételeinek a megteremtésére. A szelektív hulladékgyűjtés megvalósulásával nyílik lehetőség az újrahasznosításra és környezetkímélő ártalmatlanításra.

Fontos feladata a tudatos környezetgazdálkodásnak, hogy a szerves háztartási hulladék, illetve a kerti-, mezőgazdasági zöldhulladék az egyéb kommunális hulladéktól elkülönítve, újrahasznosításra alkalmas komposztálható szerves anyagként legyen kezelve.

A kertekben keletkező zöldhulladékot vagy a saját ingatlanon, vagy az önkormányzat által kijelölt helyen, a komposztálhatóság érdekében az egyéb hulladéktól elkülönítetten kell gyűjteni és tárolni, illetve az újrahasznosíthatóságnak megfelelően kell kezelni.

A háztartásokban keletkező, különleges bánásmódot igénylő, veszélyes hulladékok (pl. festékes, olajos flakonok, száraz elemek, akkumulátorok, nehézfém-tartalmú elektronikus eszközök) gyűjtése alkalmilag történhet a településben. Az évente egy-egy alkalommal összegyűjtött, háztartásokban keletkező veszélyes-, illetve különleges bánásmódot igénylő hulladék elhelyezésére a városi rangban lévő közeli Hatvanban kívánatos lakossági hulladékudvart kialakítani.

A termelő-szolgáltató tevékenységek során a telephelyeken keletkező veszélyes hulladékokról a hatályos jogszabályok szerinti részletes nyilvántartást kell vezetni és előírásoknak megfelelően kell átmenetileg tárolni, hasznosítani vagy a szállításra, ártalmatlanításra engedéllyel rendelkező vállalkozás képviselőjének átadni.

KÖZLEKEDÉS

Külterület

Közúti közlekedés

A település külterületén

- 21 sz. Hatvan-Somoskőújfalu elsőrendű főút, távlatban gyorsforgalmú út lesz,
- 2111 sz. Verseg – Hatvan összekötő út,
- 2133 sz. Heréd-Lőrinci összekötő utak találhatók.

A szomszédos települések kiépített közúton megközelíthetők.

Az éves átlagos napi forgalmi adatok 2003 évben a következők voltak:

Megnevezés	Mértékegység	21	2111	2133
Kezdőszelvény	km	1+846	3+060	0+000
Végpszelvény	km	14+373	7+385	5+153
Összes forgalom	E/nap	9552	1024	545
Összes motoros forgalom	E/nap	9552	1014	484
Busz csuklós	J/nap	0	0	0
Busz egyes	J/nap	149	48	9
Nyerges vontató	J/nap	408	3	7
Pótkocsis teher gk.	J/nap	207	3	4
Kisteher gépkocsi	J/nap	1179	126	54
Nehézteher gk	J/nap	297	5	17
Közepesen nehéz tkg.	J/nap	155	15	5
Személygépkocsi	J/nap	5286	716	311
Kerékpár	J/nap	0	34	203
Motorkerékpár	J/nap	9	22	11
Lassú gépjármű	J/nap	6	10	12

Az országos közúthálózatba tartozó utak külterületi szakaszán a jellemző burkolatszéliség 5,50-6,0 m közötti, mindkét oldalon átlagosan 1,50-1,50 m szélességű padkával, aszfalt burkolattal.

A 2111 és a 2133 sz. utak esetében a régi itatott makadám pályaszerkezetek aszfalt szőnyegezést kaptak. Ezek megkoptak, ezért foltokban kátyúsak, az útalap kilátszik. Rehabilitációra szorulnak.

A 2111 sz. út Szarkási-patak hídja felújított, de a szélessége nem megfelelő.

Vasúti közlekedés

Heréd külterületének K-i határán halad a Hatvan –Salgótarján vasútvonal. A 20 m-es szabályozási szélesség biztosított.

Légi közlekedés

A település területén repülőtér nem található. Heves Megye településrendezési terve egyeztetési anyaga szerint a településhez a Gyöngyöstől ÉK-re jelölt repülőtér 30 km-en belül elérhető.

BelterületTulajdonviszonyok

A 2111 sz. út a Hatvani és a Kökényesi úton halad. A 2133 sz. út a Hatvani útról lecsatlakozva a Kápolna úton és a Rákóczi F. úton halad. A belterületi közúthálózat országos közúthálózatba tartozó részének tulajdonjoga rendezett.

Szabályozási szélességek

A belterületi országos mellékutakon az utak koronaszélessége és a burkolatszélessége a meglévő változó 13 - 26 m szabályozási szélesség mellett biztosítható.

A település adottságai miatt a belterületi mellékutak 12,0 m széles közlekedési területe nem minden esetben biztosítható, ezért:

- a 834 Szőlőhegyi utat,
- a 794.hrsz.utat,
- a 625 hrsz Táncsics M. utcát,
- az 572 hrsz utat,
- és a 66 hrsz. Ifjúság utcát a rendezési terv szélesíti.

Új telekosztásoknál a szabályozási szélesség az 573 hrsz-ú útnál 14,0 m, máshol 16,0 m. Új út létesül: a közintézmények feltárására a Rákóczi u. felől. Lakóterületek feltárására a Kápolna utca felől, csatlakozva a Sport utcához. A Karácsonyi út folytatásában, csatlakozva a Rákóczi és Kossuth utcákhoz. Gazdasági terület feltárására a Köztársaság u. folytatásaként.

A 2133 sz. út Bér-pataki hídját szélesíteni kell, a teherbírása sem megfelelő.

A település úthálózatának osztályba sorolása.

Az országos közúthálózatba tartozó 21 sz. másodrendű főút B. IV. c. B., távlatban gyorsforgalmi út K. II. B-C.

A 2111 és a 2133 sz. utak B V C-D. gyűjtőút.

A település többi útja belterületi mellékút, kiszolgálóút B.VI. d. B.

A gyalogutak B. IX

A kereszt-szelvények szerinti megoszlás az alábbi:

1. Minta kereszt-szelvény- Forgalmi út -Hatvani út, Kökényesi út, Rákóczi út 50. sz.-ig
2. Minta kereszt-szelvény- Forgalmi út II. –Tabáni út, Kápolna út
3. Minta kereszt-szelvény - Lakó út I. - Szőlőhegyi u, Köztársaság u., Ifjúság u., 794 hrsz folytatása, Táncsics u., Ságvári u., József Attila u., Árpád u., Ady Endre u., Újpusztai u., Arany János u., 573 hrsz., Rákóczi u., még név nélküli új utak.
4. Minta kereszt-szelvény- Lakó út II- Temető u., Petőfi u., Borszéki u., Kolozsvári u., Kertalja u., Karácsonyi u. eleje és vége, Csillag u., Iskola u., Dózsa Gy u.
5. Minta kereszt-szelvény – Egyéb közút – külterületi mezőgazdasági utak

Parkolás

A lakó- és gazdasági területen a gépkocsik elhelyezését saját telken belül kell megoldani. Az intézmények parkolói igénye közterületen megoldható. A községháza előtt a Rákóczi úton a szükséges 6 db parkoló elhelyezhető. Az intézményi központban az általános iskola, az óvoda, a művelődési ház, és az orvosi rendelő ellátására 2 parkoló lett kijelölve, az egyik a Vörösmarty téren (24 db), a másik az Iskola utca végén 24 db. A temető ellátására (2 ha) 40 db parkoló szükséges. A sportpálya (2 ha) ellátására szintén 40 db parkoló szükséges a Sport utcában. Az Arany János utcai és Kápolna utcai kereskedelmi- és vendéglátóhelyek parkolása megoldott. Az Arany János utca 1. sz. alatti posta ellátására a Hatvani úton 4 db parkoló alakítandó ki leállósávban.

Tömegközlekedés

Heréd tömegközlekedését a Hatvani Volán Rt biztosítja. A járatok száma megfelelő. A megállóhelyek kiépítetlenek, a hely biztosított. A meglévő buszforduló kiépítettsége megfelelő.

Kerékpáros és gyalogos közlekedés

A település területét az országos kerékpárút törzshálózat nem érinti. Szintén nem érinti a települést a Heves Megye Területrendezési terve egyeztetési anyagban szereplő kerékpárút hálózat sem.

Az Önkormányzat kezelésében lévő utak többsége mellett a gyalogos közlekedésre szolgáló járda az egyik oldalon kiépült. A településközpontban lévő közintézmények megközelítése a meglévő gyalogutakon biztosított. A települési közúthálózaton a közúti és a gyalogos forgalmat szét kell választani. A forgalmi utak és a kiszolgáló utak mentén a kiépítés lehetősége adott.

A Heréd patak fölötti Rákóczi utcai híd keskeny. A közúti híd mellett önálló gyaloghíd építését javasoljuk.

VÍZIKÖZMŰVEK

Tartalom: 1.0. vízellátás,
2.0. szennyvízelvezetés, elhelyezés,
3.0. vízrendezés, időszakos vízfolyások rendezése.

Alapadatok, előzmények

A terv készítésénél előzetes állásfoglalást adott

- a Heves Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 554-40/2003 számon,
- az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat 778/2003 számon,
- a Közép-Dunavölgyi Környezetvédelmi Felügyelőség 99-2004 számon,
- a Hivatásos Önkormányzati Tűzoltóság G-288/1/2003 számon,
- és a Hm-i Vízmű Rt 513-1/2003 számon adott szakvéleményt, melyeket a terv készítésénél figyelembe vettünk.

A település Hatvan mellett helyezkedik el, az autópálya kapcsolat közvetlen.

A közművekre vonatkozó adatokat a Heves Megyei VÍZMŰ RT -Hatvan- kaptuk.

A Bér és a Nódrádi (Vanyarc) patakok társulati kezelésűek. A két vízfolyás a település alatt 1500 m-re egyesül, továbbiakban Nódrádi patak néven.

A mellékvízfolyások valamint az útarkok Önkormányzati kezelésben vannak.

A terep ÉNY-ről lejt DK-felé.

A település jelenlegi lakos-száma 2052 fő, a lakótelkek száma: 761 db.

A településrendezési terv új lakóterületeket jelöl meg tömbbelsőket beépítését és telekmegosztásokat irányoz elő. Meg kell tervezni az ellátás lehetőségét, a szükséges közmű hálózati kialakításokat. Javaslatot kell adni a vízrendezés kiépítésére.

A tervezési területen üzemelő közcélú vízi létesítménynek minősülő vízmű kutak kijelölt védőterülettel rendelkeznek. Regionális betáplálás is kiépült. Helyi víztorony nem üzemel.

A vízbázis védelembe helyezés munkaközi anyaga elkészült.

1.0. Vízellátás

A település önálló közüzemű vízellátó hálózattal nem rendelkezik. Minden utcájában üzemel a közüzemű vízellátás. Üzemeltetője a Heves Megyei Vízmű Rt Hatvani Üzemegysége. Vízbázisa a település É-i részén elhelyezkedő kútcsoport.

Számított vízigények:

A település létszáma 2052 fő.

jelenlegi: min: $2052 \times 180 \text{ l/fő/d} = 369 \text{ m}^3/\text{d}$ – max: $2052 \times 280 \text{ l/fő/d} = 575 \text{ m}^3/\text{d}$

Ez a vízigény nem jelent vízbázis és tárolókapacitás növelést, azonban ez az igény a jelenlegi fogyasztás ismeretében a közeljövőben még nem várható.

A hálózatot ki kell egészíteni az Országos Tűzvédelmi Szabályzatban előírt tűzcsap mennyiségével. Gondoskodni kell a hálózat olyan szintű rekonstrukciójáról, ahol az Országos Tűzvédelmi Szabályzat szerinti tűzoltóvíz mennyiséget biztosítani lehet.

Víztermelés, fogyasztás:

A vízműtelep kapacitása üzemeltető Heves Megyei Vízmű RT szerint jóval nagyobb a jelenlegi fogyasztásnál.

A községi vízmű több kútra telepített.

Hálózat:

A községi hálózat minden utcában kiépült. Üzemeltető szerint a meglévő hálózat a feladatát el tudja látni, ellátható minden ingatlan.

A növekmény a rendezési terv távlatában több km. A hálózatbővítés vízjogi engedély köteles munka. Tervezésnél a vonatkozó szabványokat és az üzemeltetői nyilatkozatban foglaltakat kell kielégíteni. NA 100 vezetéknél kisebb átmérőt nem lehet tervezni. A hálózatot a szükséges oltóvíz kiadására kell méretezni. A hálózat bővítését úgy kell tervezni, hogy a településen a tervezett létesítmények elláthatók legyenek a 38/1995 sz. rendeletben előírtak figyelembe vételével.

A hálózatot körvezetékes rendszerűvé kell tenni.

Tárolás, nyomásviszonyok:

A fogyasztásnak jelenleg a rendszeren lévő, már kiépített tárolókapacitás megfelelő.

Terv távlatában bővítési igény nincs.

A meglévő víztorony (444 hrsz.) elbontható.

2.0 Szennyvízelhelyezés

A községi szennyvíztisztító telep – a hatályos vízjogi üzemeltetési engedély szerint – megfelelő.

A meglévő szennyvíztisztító telep a településtől cca 600 m-re épült.

A telep egyedi tavas tisztítás, mely nyitott műtárgyból áll. Befogadója a Nódrádi (Vanyarc) patak.

A telep védőtávolsága min 300 m.

Hálózat:

A település területén a kiépült szennyvízcsatorna hálózat elválasztó rendszerű, gravitációs üzemű hálózat.

Nyomóvezetéken érkezik a szennyvíz a telepre. Az átemelők védőterülete kialakított.

Törekedni kell a 100% bekötési arány elérésére. A létesítmények üzembe helyezésénél a közműcsatlakozásokat feltételként kell megadni, egyedi tisztítást és tárolást nem lehet engedélyezni.

A szennyvízelvezető és tisztító rendszer csak kommunális szennyvíz elvezetésére alkalmas. Ipari szennyvizek előtisztítását a létesítményeknél kell megoldani.

Vonatkozik ez az Ifjúság úti tervezett ipari-gazdasági területre és az Újpusztai úti meglévő (volt Tsz telep) gazdasági területre vonatkozik.

Vízellátás-csatornázás közös előírásai:

- a vezetékek védősávját a 123/1997. Korm. rendeletben leírtak szerint kell kialakítani.
- a fejlesztésbe vont területeken a közművek kiépítésével, területi vízrendezéssel kell kezdeni a beruházást.
- A vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvíz ellátást szolgáló vízi létesítmények védelméről szóló 123/1997. sz. rendelet előírásait be kell tartani.

3.0 Felszíni vízelvezetés

A település vízfolyása a Bér patak. Igazgatási terület határán halad a Nógrádi (Vanyarci) patak.

A medrek kiépítettek de nem jól karbantartottak, tisztítása szükséges. A karbantartási sáv szélessége 6-6 m, a területe biztosítva van.

A településnek vízrendezési terve nincs. Célszerű a teljes belterületre kiterjedő egységes vízelvezetési, vízrendezési terv kidolgozása. Jelenleg a csapadékvizeket több árok vezeti le a patakba. Ezek medre részben kiépített. A levezető árkok karbantartási sávjait is ki kell alakítani. Szélességük 3,0-3,0 m. A belterületi árkok karbantartása, az áttereszek folyamatos tisztítása fontos feladat.

A belterületen az útárkok kiépítettek, a település felszíni vízelvezetése jellemzően nyílt árkos. Az árkok tulajdonosa és kezelője az Önkormányzat.

A belterület védelmére a külterületről érkező vizek ellen övárkok még nincsenek kiépítve. Esőzések idején ez gondot jelent. Feltétlenül ki kell építeni a mezőgazdasági művelésű földek felől az övárkok rendszert. Új beépítést tervezni csak a vízrendezési munkák egyidejű tervezésével lehet.

Az érvényes rendelet szerint a karbantartási sávban csak könnyen bontható kerítés lehet. A vízminőség védelem egyik alapfeltétele a vízfolyás mellé épített állattartó épületek bontása, áthelyezése, az árkokba kötött szennyvíz bekötések megszüntetése.

A településre – az árkok rendezésére egységes vízrendezési tervet kell készíteni.

A Tabán, a Kápolna utakon zárt csatornás vízelvezetést kell kiépíteni.

A Rákóczi úti árokra hordalékfogót kell tervezni.

Egyeztetés alapján a vízrendezési terveknek tartalma kell legyen:

1. az övárkok-útárkok rendszer kiépítés, ütemezési javaslata:
 - Pusztai és Táncsics M. úton, befogadó a Bér patak,
 - Köztársaság u. É-i oldalán.
2. a karbantartási sávok kialakításával járó munkák,
3. mederburkolatok tervezése:
 - hidak elő és utófenék burkolatai.
4. a külterületi szakaszok vizsgálata, rendezésének javaslata.
5. a vízfolyásokon az áttereszek vízfolyás felőli szelvényméret megfelelő kialakítása.

Az 1. ponthoz: az árkok a belterület védelmére szolgálnak, részben külterületi meliorációs munkát jelentenek. Méretezni kell, a nagy esésű szakaszok burkolását tervezni kell.

A 2. ponthoz: ebben a sávban (2 × 3 m a parttéltől) csak drótkerítés lehet. Minden állandó jellegű – még melléképületet is – el kell bontani. Védekezni, medret takarítani csak átjárhatóság esetén lehet.

Az árkok belterületi rendezésén felül fontos a vízgyűjtőn végzett meliorációs munkák.

Eredményesen védekezni csak a belterület védelmére kiépített övárkok rendszer megléte esetén lehetséges.

A vízrendezésre kül- és belterületi vízrendezési engedélyezési szintű tervet kell készíteni.

Ebből aztán egy-egy terület egység részként is kezelhető mindig a befogadó felől indulva természetesen.

Az árokrendszert legalább a 25 éves gyakoriságú csapadéokra kell kiépíteni belterületen. Legfőbb feladat mégis a rendszeres karbantartás, ároktisztítás.

Összefoglaló

A vizsgálatok során megállapítottuk, hogy a településen a közműellátásból a vízellátás kiépítettsége a jelenlegi településnek megfelelő. A felszíni vízelvezetés hiányosságait meg kell szüntetni, vízrendezési terv alapján az elvezető hálózatot ki kell építeni. A terv a közművek elhelyezéséhez szükséges területet biztosítja. A tervezett lakóterület beépítése csak vízrendezési és közműépítési munka után végezhető.